РАБОТЕН ЛИСТ 1

Час на класния ръководител | 5-6 клас

ТРАПЕЗАТА НА МЕЖДУКУЛТУРНИЯ ОТКРИВАТЕЛ

Име: _____ Дата: _____ Клас: _____

Задача 1. Прочетете внимателно текста. Обсъдете го в екипа и попълнете празните места:

1. Как се казва разказвачът? _____

2. Към коя културна общност принадлежи? _____

3. Кой е празникът или обичаят, за който се разказва?

_____

4. Кои са „видимите неща“ (храни, предмети, дрехи, жестове, дати)?

_____

_____

_____

5. На какви човешки ценности учи този обичай? Защо обединява хората?

_____

_____

6. Кой момент от писмото ви се стори най-интересен или ви изненада най-много?

_____

Задача 2. Изберете говорител от екипа, който ще представи писмото пред класа за 90 секунди.

- получихме писмо от ...
- нашето писмо разказва за традициите на ... общност
- отнася се за ...
- характерно за ..., е ...
- най-интересното за нас беше това, че ...

Задача 3. Ако в нашия клас или квартал дойде ново дете от различна култура (с различни традиции, език или религия), какво конкретно действие ще предприемем като клас, за да се почувства различното дете прието? С коя ценност е свързана вашата идея?

_____

_____

_____

Ценност:

_____

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Час на класния ръководител | 5-6 клас

ТЕКСТОВЕ С ОПИСАНИЯ НА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЯ

„Здравейте! Аз се казвам Георги. В моя дом празниците винаги миришат на топъл, току-що изпечен хляб. Баба казва, че хлябът е сърцето на българската къща и затова за големите празници меси специална обредна питка. Тя я украсява с фигурки от тесто – гроздове за берекет, кръстове за закрила и слънце за светлина, а накрая я намазва с истински пчелен мед, за да ни е сладък животът.

Но любимото ми време е първият ден на Новата година. Тогава с момчетата от квартала ставаме сурвакари. Още от декември избираме най-здравите дрянови клонки и започваме да ги украсяваме - нижем пуканки, сушени на слънце ябълки и сливи, преплитаме бяла и червена вълна и връзваме малки златни парички. На сутринта обличаме традиционни носии или най-хубавите си дрехи и тръгваме на обиколка. Потупваме хубавичко по гърба нашите родители, баби, дядовци и съседи с украсения дрян и казваме на глас специални наричания в стихове за здраве, дълъг живот и пълни хамбари. За нас това е най-силният начин да покажем на по-възрастните, че ги уважаваме, че ни е грижа за тях и че им желаем сили през новата година, докато пазим традициите на нашите прадеди. В замяна пък възрастните ни прегръщат и ни дават пари, а също и лакомства.

Друга моя любима традиция за 01 януари е баницата с късмети - във всяко парче слагаме листче с различни благопожелания - здраве, късмет, пътуване и други такива - а за един късметлия има и пара!“

„Привет! Аз се казвам Сали. В моето семейство най-чаканото и сплотено време през годината е в средата на януари. Тогава празнуваме Ромската Нова година, която наричаме Василица или Банго Васил. Според старите легенди Банго Васил е спасил нашите предци от удавяне в бушуващото море, като им изпратил ята сиви гъски. Ромите се качили на тях, за да преплуват водата. Затова на нашата празнична трапеза на 13 януари вечерта задължително има крехко птиче месо. И разбира се, голяма, уханна домашна баница.
Имаме едно много строго и важно правило: точно в 22:00 часа вечерта къщата се заключва. До полунощ никой от семейството не бива да излиза навън, нито пък се пускат външни хора в дома, за да не излезе късметът и берекетът от дома ни. Всички сме облечени с нови, чисти дрехи.

Преди да седнем на масата, настъпва най-емоционалният момент. Ние, по-младите – децата и внуците, отиваме последователно при нашите родители и по-възрастни роднини. Навеждаме се, целуваме им ръка и казваме: “Прости ми, ако с нещо съм те обидил през годината”. Те ни прегръщат, дават ни своята прошка и ни благославят за здраве. Вярваме, че не можеш да влезеш в Новата година със сърце, пълно с гняв или обида, и че семейството трябва да е едно цяло.“

„Шалом! Аз се казвам Сара. В края на годината у дома настъпва едно вълшебно време - празникът Ханука, който наричаме още Празник на светлината. Той продължава точно осем дни и е свързан с едно много древно чудо. Преди хиляди години хората почистили своя храм и искали да запалят свещения светилник, но открили само едно малко съдче с чист зехтин, което стигало едва за един ден. Тогава обаче се случило чудо и маслото горяло цели осем дни, докато приготвят ново. Тъй като историята е свързана с маслиновото масло, баба ми прави най-вкусните неща на света, изпържени в олио. Къщата ухае на топли, пухкави понички със сладко, наречени суфганиот, и на хрупкави картофени палачинки.

За да помним чудото на Ханука нашето семейство се събира около прозореца. Там поставяме красив метален свещник с девет разклонения, наречен менора. С помощта на една централна свещ, всяка вечер палим по една нова свещ, докато на осмия ден светнат и осемте. Играем на разни настолни игри. Имаме и една традиционна игра с дървен пумпал (дрейдел) с изписани букви. За нас тези осем дни са време, в което си напомняме, че дори най-малката светлина и надежда могат да победят тъмнината и че доброто винаги побеждава, стига да вярваш и да споделяш радостта с хората около теб.“

„Селям! Аз се казвам Емре. Най-любимото ми време от годината е Рамазан Байрам. В турската култура споделянето на храна с другите е нещо свещено. Преди Рамазан Байрам възрастните в семейството ми спазват тридесетдневен пост, през който не хапват нищо от изгрев до залез слънце, за да пречистят душите си и да разберат как се чувстват гладните хора по света. Когато постът приключи, започва тридневен голям празник. Наричаме го още Шекер Байрам, защото къщата ни се превръща в истинска сладкарница - майка ми приготвя тави с домашна баклава, купуваме локум, бонбони и сладкиши.

На този празник по-младите задължително посещават по-възрастните, за да им покажат уважение. Моята роля на празника е много важна. Аз заставам на вратата и посрещам гостите. Когато влязат нашите съседи, приятели или роднини, аз им поливам ръцете с уханна лимонова колония за дезинфекция и свежест, а след това им поднасям бонбони и силно кафе.
Нашето семейство подготвя и специални пакети с храна и дарява пари на хората в квартала, които са по-бедни или имат нужда от помощ. Ние вярваме, че нямаш право да си щастлив и да преяждаш със сладкиши, ако знаеш, че съседът ти си ляга гладен. Този празник ни учи на огромна щедрост и гостоприемство.“

„Барев! Аз се казвам Карин. Нашата арменска общност в България има много стара история и много красиви обичаи. Ние празнуваме Бъдни вечер и Коледа на една и съща дата – 6 януари, както са го правили древните християни. В празничната вечер цялото ни голямо семейство се събира около масата, облечено празнично, а в стаята звучи нежна традиционна музика.
На трапезата ни няма месо, но има едно ястие, без което празникът просто не може да започне – то се нарича Анушапур. Това е гъста, невероятно вкусна сладка супа. Баба ми я приготвя от внимателно сварено бяло жито, в което добавя много сушени плодове – златни стафиди, кайсии, сушени сини сливи, и я засипва с обилно количество орехи, бадеми и ароматна канела. Житото ни напомня за земята и за живота, а сладостта - за хубавите дни пред нас. Тази сладка супа ни свързва с нашите баби и дядовци, които са я готвили преди стотици години.

Преди да вземем лъжиците обаче, най-възрастният в семейството казва молитва и благословия. Пожелаваме си мир по целия свят, спокойствие за хората и здраве за семейството. Е, ние, децата, си пожелаваме и някакви други подаръци.“

„Мархабан! Аз се казвам Амир. В моята култура има една стара поговорка: “Гостът в къщата е пратеник на доброто”. Затова за нас гостоприемството не е просто вежливост, а закон на честта. Когато знаем, че ще ни дойдат гости, подготвяме дома си така, сякаш ще посрещаме кралски особи. Обличаме най-хубавите си дрехи и подреждаме масата в най-хубавата стая.

Основното ястие, което майка ми и баща ми готвят за такива специални дни, се нарича Махлуба. Това е невероятно ястие от ориз, специални арабски подправки, пържени патладжани, карфиол и пилешко месо. Всичко това се реди на пластове в една голяма, дълбока тенджера. Когато гостите седнат около масата, баща ми излиза, вдига тежката тенджера и с едно бързо и майсторско движение я обръща наопаки в огромна кръгла тава пред очите на всички. Махлуба буквално означава “обърната”.

След това веднага сваряваме традиционно арабско кафе, което е много силно и е подправено със зелени зрънца от билката кардамон, която му придава вълшебен мирис. Ние никога не оставяме госта да си тръгне, преди да е опитал от храната и кафето ни, защото вярваме, че споделената маса прави хората приятели и изтрива всяко лошо чувство между тях.“

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

